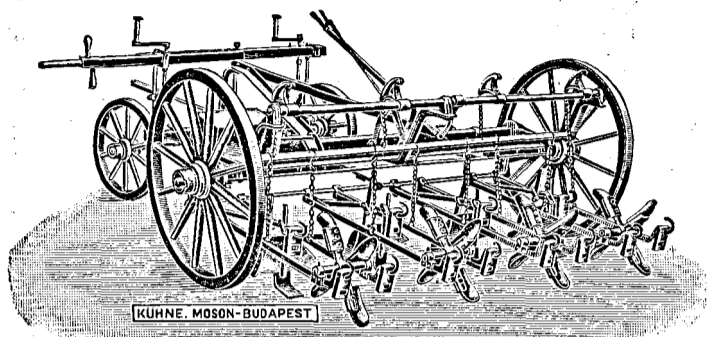

ERDÉLYI GAZDA

XL. ÉVFOLYAM.

KOLOZSVAR, 1908. Aprilis 19

16. SZÁM.

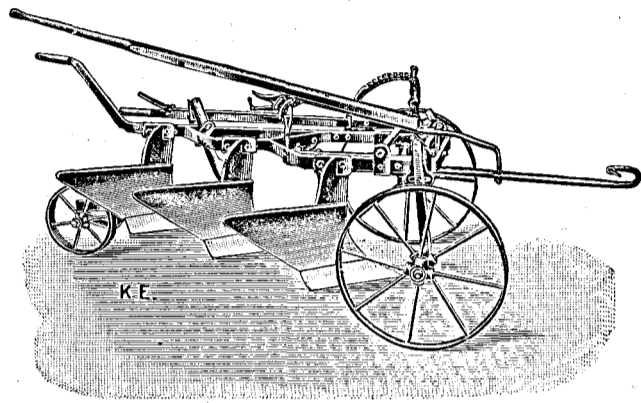
KUHNE, MOSON-BUDAPEST

KUHNE E. hazánk legrégebbi mezőgazdasági — gépgyárában — **Mosonban**

elismert gondos kivitelben készülnek :
Egy- és többvasú acélekék. Rét- és szántóföld-boronák. Mélyítő- és porhanyító eszközök a tavaszi szántás helyettesítésére.

„Mosoni Drill“

sorvetőgépek.

K.E.

Uj! „Económ“ műtrágyaszórók
Burgonyamivelő eszközök
Laass-féle répakapáló-gépek
Osborne-Aratógépek

Főraktár: Budapest, VI., Váci-körút 57a.
Fiókraktárak: Temesvár és Debreczen.

1672

Jutalmazo mellékipar gazdak számára

Homokból és cemenből mindenki szakismeret nélkül előállíthat homoktégelakat, cemen-födécserepeket, csöveket csatornázásra, alagsóvezé-
2119 seket, padlólapokat, itató vályukat stb.

Felette egyszerű gyártás kipróbált gépeinkkel és formáinkkal.

Kivánatra ingyen küldjük 82-es számú árjegyzékünket. Könnyen érthető használati utasítást minden géphez adunk. Üzem berendezéshez oktatót küldünk, kivánatra állandóan is. —
Levelezés magyar nyelven.

Különlegességi gépgyár homok értékesítésére

LEIPZIGER CEMENTINDUSTRIE Dr. Gaspary & Co.

MARKRANSTÄDT bei Leipzig.

Homokvizsgálat, próbafeldolgozás, minták ingyen.

Legnagyobb gyár
a maga nemében

270 munkas
95 szabadalom stb.

Törlesztő kölcsönök.

Erdélyrészi Magyar Jelzálog Hitelbank

Részvénytársaságnál
Kolozsvárott, Rózsa-utca 1. sz. (emelet.)

igen előnyös feltételű törlesztő kölcsönök kaphatók föld-
birtokok és városi bérházakra.

Kölcsönkérvényekhez melléklendők: a legutóbbi hitelesített telekkönyvi kivonat és a hitelesített kataszteri birtokiv. — Bérházaknál a telekkönyv, házbéradó vallomás hitelesítve és az épület vázrajza. — Kölcsönök 400 koronától kezdődőleg bármily magas összegig kaphatók. — Becslési költség csak nagy összegű kölcsönöknél számíttatik, kisebbeknél az eljárás díjmentes. — Ügynökök közvetítésére nincs szükség, miután mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál az

Igazgatóság.

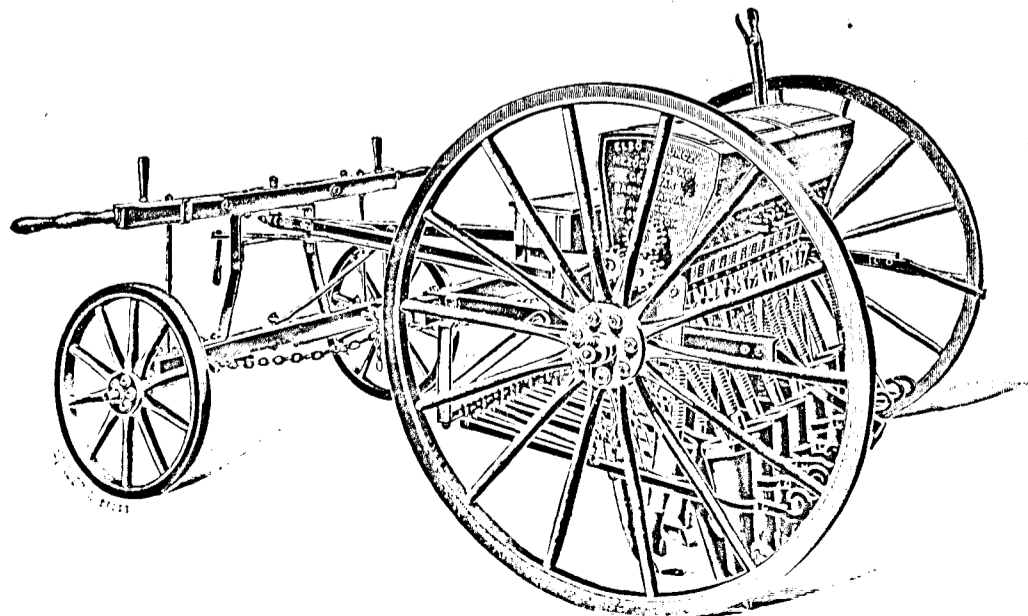
Hivatalos órák d. e. 9—1 óráig.

1501

Gyors és olcsó lebonyolítás.

ELŐNYÖS FELTÉTELEK.

Teljes 100-as érfolyam.

Szabadalmazott LOSONCZI DRILL

a legjobb sorvetőgép!

Tolókerékrendszer

alsó- és felsővetésre.

Tessék leírást és ajánlatot kérni!

— Gazdáknak kedvező fizetési feltételek. —

Első

Losonczy Mezőgazdasági Gépgyár

Basch és Tarján mérnökök Losoncz.

2054

ERDÉLYI GAZDA

AZ E. G. E. TAGJAI INGYEN KAPJÁK
ELŐF. ÁR: 1 ÉVRE 12 KOR., 1/2 ÉVRE 6 K.,
1/4 ÉVRE 3 KOR., EGY SZÁM 24 FILLÉR.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET-, ERDÉLYRÉSZI GAZDASÁGI EGYESÜLET
ÉS AZ ERDÉLYRÉSZI KERTÉSZETI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCA 10. SZÁM.
MINDEN KÜLDEMÉNY ODA INTÉZENDŐ.

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

- Darányi Ignác. 217
- Hazai állatok legeltetése Romániában. *Zrb.* 218
- Néhány szó a kacsák párosodásáról és kotlá-
sáról. *B. B.* 220
- Tavaszi rovaranya a gyümölcsfákon. *S. F.* 220

Rövidebb szakközlemények:

- Csibék a kertben. 221

Kormányintézkedések:

- Tizennégy új gazdasági ismétlő iskola. 222

Egyes közlemények.

- Kitüntetések a kiegyezés alkalmából. — Ma-
gyar gazdák tanulmányutja Angliában. —
Kimutatás az állami mérek elhelyezéséről.
— Mezőgazdasági iparról részvénytársaság. —
Elvi döntés a törvényhatósági közutak men-
tén nőtt fű tárgyában. 222

Hirdetések.

Darányi Ignác.

Nincs még tulságosan messze az az idő, a mikor Magyarország szinte iskolai példája lehetett volna a tisztára agrikulturállamnak. Gazdasági erőnk jórészt a mezőgazdaságból táplálkozott. Az ország jóléte, némi túlzással beszélve, majdnem kizárólag azon fordult meg, milyen az aratás, miképpen fizet a föld.

Ma már némiképpen megváltozott ez a helyzet. Beállni kezdünk a nyugati nemzetek gazdasági versenyébe. Beláttuk, hogy modern állam fejlett ipar és kereskedelem nélkül el nem képzelhető. Arra kezdtünk ráeszmélni, hogy az ország gazdasági jólétét mégsem bizthatjuk kizárólag a természet szeszélyességére, a melylyel szemben az emberi ész tevékenysége meglehetősen korlátozva van. Ma már nem is vagyunk merőben agrikultur állam, hanem közeledünk már az iparállam jellegéhez.

Ez a szükségszerű fejlődés azonban csöppet sem változtatott azon az elvitázhatatlan tényen, hogy ha már nem is kizárólag, de még mindig elsősorban mezőgazdasági állam vagyunk. Nem is lehet ez másképpen oly országban, a hol a természet annyi kincsét bocsátotta az emberek rendelkezésére. Magyarország ma már nem csupán a mezőgazdaságból él meg, de a mezőgazdaság nélkül nem élhetne meg.

A körültekintő kormányzásnak még mindig egyik legnagyobb gondja minálunk a mezőgazdaság, a miniszteri tárcák között a földművelésügyi a legjelentősebbek között foglal helyet. Sok millió ember jóléte összefüggésben van azzal, hogy ez a tárca milyen kézben van. A magyar mezőgazdaság hálát adhat a sorsnak, hogy ügyeinek legfőbb intézője immár hosszú időn keresztül egy lankadatlan buzgóságú, széles látókörű, szerencsés eszmékben bővelkedő és eszméit pompásan meg is valósító államférfi: *Darányi Ignác.*

Tíz évet tölt már nemcsak diszre, de munkára és felelősségre is nagy állásában a földművelésügyi miniszter székében. Tizenhárom esztendővel ezelőtt került Magyarország mezőgazdaságának élére és azóta csak harmadfél év telt el, 1903 őszétől 1906 tavaszáig, hogy nem az ő gondjaira volt rábízva a magyar agrikultura. Egy évtized

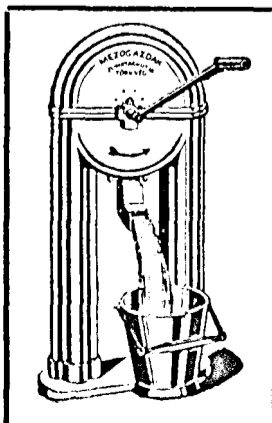
a mai gyorsan élő világnak eléggé hosszú idő. Darányi miniszterségének évtizede azonban duplán számít. Annyi munkának és annyi sikernek a foglalata, hogy két évtizedre is tulong-tul elég.

Darányi Ignác működése kétágu volt. Egyrészt a multnak konzervátora és továbbfejlesztője, másrészt a jövő új ösvényeinek egyengetője. Egyrészt átvesz minden jót és hasznosat, a mit elődeinél megtalál, másrészt új eszméket vet föl, új terveket állapít meg, új területeket nyit meg a magyar mezőgazdaság előtt. Természetes, hogy a mult birtokállományát el nem hanyagolja, de egyben új hódításokra is törekszik. Csak a szakembert tudja kellőképpen méltányolni, hogy a magyar állattenyésztésnek a nyugati államokéval egy színvonalra emelése, a mezőgazdaságnak a legmodernebb eszközökkel való fejlesztése a gazdasági szakoktatás sikeresebbé tétele mennyire hozzákapcsolódik Darányi Ignác működéséhez.

De a mezőgazdasági szakembereken kívül a szociálpolitikusnak is elismeréssel kell nyilatkoznia a földművelésügyi miniszter telepítő akciójáról és mindazokról a törvényhozási alkotásokban megtestesítésére jutott törekvéseiről, melyek a földművelő nép alsóbb rétegeinek közigazdasági és szociális gondozását szolgálták.

Ezen a téren, mint mindenütt, Darányi Ignác teljes harmóniára törekedett. A mint-hogy a mezőgazdaságot nem tekinti az ipar és kereskedelem ellenségének, hanem szükségszerű kiegészítésének, a minthogy mindig rajta volt, hogy a gazdaközöniséget távol tartsa más foglalkozási osztályokkal való konfliktusoktól, éppen úgy a mezőgazdasági munkások jogviszonyait szabályozó törvényeiben is a harmónia megvalósítása volt főcélja. Harmónia a munkaadó és a munkás között, mindkét szerződő fél érdekeinek egyképpen való megvédése, a munkaadó és a munkás érdekközösségének zavartalan megóvása, jogtalan presszió és jogtalanságra csábító izgatás kizárása — mindezt szolgálják ezek a törvények, melyekről a rosszhiszeműség és a ferdítés vágya azt hirdette, hogy reakcionárius jellegűek és csakis a munkaadók érdekeit szolgálják. Tíz esztendő praxisa bizonyosságot tett róla, hogy ezeket a vádakokat éppen a

= Jobb és =
megbízhatóbb
= magvakat =
nem is ajánlhatunk,
— mint a minőket —
33 év óta
Mauthner
Ödön
cs. és királyi udv. szállító
magkereskedésében
BUDAPESTEN
VII., Rottenbiller-u. 33. sz.
IV., Kossuth Lajos-utca 4. sz. kapható.
Árjegyzék kívánatra ingyen és
bérmentve. 1002

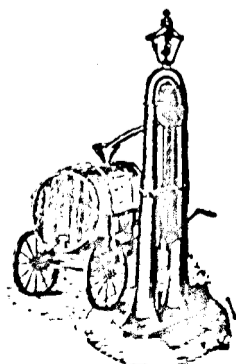
A legtökéletesebb vizemelő-
szerkezet a

„MEZŐGAZDÁK ZUHATAGKUTJA”

Ajánlatot tesz a Magyar
Mezőgazdák Szövetkezete Bp.

1006

legjobban érdekelték, a földmivelő nép nem hangoztatja, hanem csakis azoknak ajkán ujulnak meg, akik a gazdasági politikába is pártpolitikai szempontokat erőszo- kolnak bele.

Darányi Ignác önérzettel utasíthat vissza minden vádat. Lelkén hatalmas vért van: a sikeres munka öntudata. Azok közé a ritka államférfiak közé tartozik, akik nemcsak eszükkel dolgoznak, hanem meleg szí- vükkel is. Nemcsak hogy teljesítette köte- lességét, hanem meleg szeretettel teljesi- tette. És ez meg is látszik minden alko- tásán.

Hazai állatok legeltetése Romániában.

A régi jó időkben a földnek és termé- nyeinek értéke nagyon csekély volt. Az egyes országok és tartományok lakóinak számát egyfelől a ragadós betegségek, másfelől a folytonos hadakozás erősen meg- zizedelték és emiatt a népesedési viszonyok szerfelett-lassan javultak. Egy-egy nagyobb járvány vagy véresebb harc után nagy te- rületek maradtak pusztán és sok földbirtok maradt parlagon gazdátlanul.

Ilyen volt az állapot nálunk is csak- nem a múlt század második negyedéig. Mindenki megtermelte, amire szüksége volt és amit a közelfekvő helyeken könnyűszer- rel értékesíteni tudott, de többet nem, mert a terményeket a rossz utak, a közbiztonság hiánya és főleg a szállítás költséges volta miatt messzire vinni nem lehetett. Csak an- nak a terménynek volt értéke, amelyik a saját lábán juthatott el távolabbi piacokra. A magyar gazda — főleg az erdélyi ré- szekben — pénzt csak az állatokért és ezek terményeiért (bőr, gyapju) kapott eb- ben az időben. A főtermelési ágazat tehát az állattenyésztés volt. Gulyák, ménesek, juhnyájak és sertécsürhék népesítették a határt mindenfelé, de azért az istállók és paj- ták száma kevés volt. Az állatok költséges elhelyezését és istállózását a lehetőség sze- rint mindenki kerülte, egyrészt, mert nem volt feltétlenül ráutalva, másrészt, mert ezeket vagy az ellenség, vagy a haragos szomszéd gyakran felgyújtotta. Művelés alatt csak a falvakhoz s városokhoz közefekvő területek vonattak; ezeken túl az erdő, a mező jórészen szabad volt és cse- kély díjért szolgáltatva a jó legelőt.

Románia és Erdély határa sokszor századokig egybe olvadt, nyitva volt, majd pedig a mai Romániának egyik-másik része ide csatoltatott. Ezekben a korszakokban fejlődött ki a nálunk Romániára támasz- kodó vándorjuhászat, melynek a két or- szág klimatikus viszonyai között ma is fen- álló eltérés képezte az alapját, de a juhá- szatnak ezzel az ágával foglalkozó oláhok faji vonzalmai is táplálták ezt. Ezek az em- berek ott is itt is otthonosan érezték ma-

gukat és nem gátolta őket semmi és senki abban, hogy a nyári hónapokat itthon, a téli hónapokat pedig Románia déli és ke- leti részeiben, Dobrudzsában vagy még to- vább Beszarábiában töltsék el juhaikkal. Idők rendjén pedig úgy bele szoktak és bele illeszkedtek a romániai viszonyokba, hogy nagyobb nyáiaikkal évekig is kint maradtak, azoknak csak terményeit, (turó, sajt, gyapju stb.) szállítván haza, ha azok értékesítésére itt a viszonyok kedvezőek voltak.

Az évek multak, a viszonyok lassanként megváltoztak és a vándorjuhászatok tulajdo- nosai hova-tovább jobban érezték magukat a folyton jövedelmezőbbé alakult fogialko- zás mellett. Itthon az állatok és állati termé- nyek értékesítése, a népesedés fejlődése, az ipar némi fellendülése és a közlekedési vi- szonyok átalakítása mellett sokat javult; az olcsó romániai legelőkön termelt anya- gokat pedig vámmentesen hozhatták haza és így vígan felvették a versenyt az itthon drágábban termelt anyagokkal. Hogy mi- lyen kedvezően alakultak a viszonyok ezekre a vándorjuhászokra, leginkább mu- tatja az, hogy a múlt század 60—80 as éveiben a félmilliót jóval meghaladta a Ro- mániában legeltetett magyar juhok száma.

Ezek mellett a román határ mentén fekvő hazai községek némelyikének lakos- sága szintén romániai területen keresett és bérelt legelőt használatára részére s itthon levő legelőit átalakította kaszálónak. Ez a rendszer is igen jól bevált az ő részükre, mert amíg szarvasmarhájuk, juhok és sertésük olcsón bérelt romániai legelőn nya- raltak, addig itthon termelt szénájukat jól értékesi- tették.

Amíg azonban a magán tevékenység ilyen módon törekedett az egyéni haszon növelésére, addig e rendszernek kinövéseit, káros következményeit hazai állattenyésztésünk mind súlyosabban érezte. Érezte pedig egyfelől az állati ragadós betegségeknél gyakran ismétlődő behurcolása, másfelől a romániai származású állatok és állati terményeknek folyton növekedő be- hozatala miatt. E rendszer útján tehát köz- gazdasági érdekeinek két oldalról is és is- mételve szenvedtek tetemes károsodáso- kat, minélfogva a közkormányzat figyelmét már az alkotmányos kormányzás első éveiben (1868—70) felkeltette és így mintegy provokálta a változott viszonyokhoz való rendezés sürgős keresztülvitelét.

Köztudomásu, hogy vám és kereske- delmi viszonyainkat a külfölddel nem csu- pán közgazdasági, hanem politikai tekinte- tek is befolyásolták és befolyásolják. Így történhetett meg, hogy dacára a fentérin- tett hátrányoknak 1867-től 1874-ig részünk- ről Romániával szemben érdemleges intéz- kedés a forgalom szabályozására nem tété- tett. A keleti marhavész, ismételt behurco-

lása és az ebből eredt nagyarányú károso- dások azonban megérlelték a kérdést és az 1874-évi XX. t.-c. megalkottatott. Az állat- egészségügyi rendszet körvonalai ebben a törvényben jutottak nálunk először kifeje- zésre; egyelőre ugyan csak vázlatosan, de már a védekezés két főrésze — t. i. az or- szág belterületére vonatkozó állandó és a külfölddel szemben foganatosítandó állandó és esetleges intézkedések élesen külön vá- lasztva szabályoztattak. Ezek a szabályok Romániával szemben az állandó határörizet szervezetét, a forgalomnak a régi és rész- ben újra szervezett vesztegintézeteken át való lebonyolítását írták elő, mely az élőál- latok vesztegeltetésével és az állati nyers- termények ragályfogó tárgyak fertőtlenítésé- vel járt

Az állat és állati nyerstermények for- galma tehát ez által sem korlátoztatott, csak a szükséghez mértem szabályozva, szig- örítva és ellenőrizve lett. Ezek a szabályok természetesen kiterjesztettek a vándorjuhá- szatokra és a határszéli legeltetés miatt ki- hajtott állatokra is. De ezek sem a bárcás juhok (vándorjuhászat) forgalmát, sem a ha- társzéli legeltetés arányát nem csökkentet- ték, sőt az állatok értékesítési viszonyainak fejlődésével és javulásával arányban fokoz- ták. *Ebben az időszakban vette kezdetét az állat- csempészet is.* A veszteglés esélyeit és költsé- geit kerülni óhajtották az emberek s erre más mód nem volt; megragadtak tehát min- den alkalmat, mely ezt lehetővé tette. És mi- tette volna leginkább lehetővé ezt, mint a határszéli és bárcás legeltetés? Az életbe- léptetett szigorubb rendszabályok tehát nem nyújtottak teljes védelmet, sem a közgaz- dasági sem az állategészségügyi érdekek védelmére, mert kijátszásuk, megkerülésük általánossá lett.

Igy bonyolodott az ügy 1885-ig, a mi- kor Romániával ugynevezett vámháboruba keveredtünk. Különös, hogy mikor a szar- vasmarhák behozatala teljesen megszüntet- tetett, a juhok és sertések behozatala pedig csak vasuton és „*Kőbányán*“ való veszteg- lés mellett engedtetett meg, a határszéli és bárcás legeltetés érintetlenül fenn maradt; mi tehát csak félig eresztettük le a vámso- rompót, míg Románia a mi ipari cikkeink elől teljesen elzárkozott. Közgazdasági és állategészségügyi szempontból tekintve az ügyet, ez a vámháboru ránk nézve kevés előnnyel és végzetes hátrányokkal járt, mert hiszen a félig nyitott sorompó alatt dusan özönlött be Romániából minden fajú állatt. Minden intézménynek vannak hiányai, me- lyeken csak az nem talál rést aki nem ke- res. A mi határszéli rendszetünknek, azon- ban sok hiánya volt, sőt a határszéli és bár- cás juhok legeltetésének fenntartása útján kapunk egyik szárnyát egészen nyitva hagy- tuk. Kint Romániában összetorlodott a felesleges áru és ezek értéke lehanyatlott,

Legnagyobb választók és legjutányosabb árban kapható.

Divatos **főrli ingek**, alsó-nadrágok, gallérok, kézelők és finom angol és francia zsebkendők.

Női len és **chiffon ingek**, bugyigók, szoknyák, háló ingek és kabátok.

Fű és leányka fehérnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristof

utóda

fehérnemű, vászon és szőnyeg nagy raktára

Kolozsvártt, Deák Ferencz-u. 3.

1008

Telefon-szám 567.

Telefon-szám 567.

Matrác, paplan, pokróc, valamint mindenféle ágyszakaszak készítő, olcsó árban található.

Minden fajtájú és nagyságú szalon, ebédlő és futószőnyeg, gyapjú és csipke függönyök.

Amerika önműködő ablak-roletták egyedüli főraktára.

ellenben nálunk ugyan annak az árunak értéke emelkedett s a kereslete is fokozódott; ez az alakulás pedig természetesen maga után vonva az olcsóbb árunak beszűrődését. Az alkalom erre különben is adva volt. A bárcás juhok ki és beolvasása, olyan helyeken történt, ahol könnyű volt a hivatalos közegeket megtéveszteni, másrészt a határmentén kint legeltetők kényük-kedvük szerint jártak ide és oda a rejtett és általuk jól ismert ösvényeken. A két ország határa 800 kilométernél hosszabb területen érintkezik s ezt a vonalat csak a szétszórtan elhelyezett határdombok jelzik; a dombok között fekvő területeken pedig jobbra csak a képzelet alkotta vonal jelzi a határt.

Ilyen állapotok mellett állatokat be csempészni nem nehéz, csak ereszteni kell őket, átlegelésznek azok maguktól is és ha egyszer átlépték a határt, csak elő kell szedni a már előre elkészített marhaleveleket a tüszőből, hogy baj nélkül belyebb sétáltathassák őket. Sok mellék körülmény van még ami a Romániából való állatcsempészetnél nálunk elősegítette és nagy arányúvá növelte, ezeket azonban most nem érintem, csupán azt említem meg, hogy illetékes helyéről nyert értesülés szerint Romániából cirka 30.000 drab. szarvasmathát csempésznek be hozzánk évenként; juhot pedig annyit, mennyit éppen akarnak — illetőleg a mennyi feleslegük van, hiszen köz tudomásu, hogy Romániából az utóbbi 10—15 év alatt egyetlen juhot sem hoztak be hozzánk a megengedett uton vám lefizetése és vesztglés mellett Kőbányára. Hova vitték, hol értékesítették feleslegüket? Mi találgatjuk, gondolkodunk felette, a romániai szakemberek azonban tudják és nem is titkolják, hogy azok hozzánk lettek át csempészve.

Ennek a veszélyes és közgazdasági szempontból is felettébb káros állapotnak meg szüntetésére többször és több irányban tett intézkedéseket a m. kir. földművelésügyi Miniszter Úr, de kielégítő eredményhez ezekkel nem juthatott. Az idő telt, az állapotok nem változtak, sőt hova tovább veszélyesebbé váltak. Az utóbbi években egymásután többször majd itt, majd amott hurcoltatott be Romániából a ragadós száj- és körömfájás. miáltal hazai állatkereskedelmünk nagy akadályok elé jutott, biztonsága megingot és termelőink nagy károsodásnak voltak kitéve. Elsősorban tehát állattenyésztésünk, állatkereskedelmünk és az ezzel összefüggő fontos érdekek, másodsorban pedig a köz és állategészségügyi rendszet érdekei követelték, hogy ezen a téren, olyan intézkedések tétessenek, melyek a sikert feltétlenül biztosítják. Ezt pedig az előzmények bölcs mérlegelése mellett az adott

esetben csakis a romániai területen való legeltetés megszüntetésétől, betiltásától lehetett várni. Régi óhajta volt ez hazánk gazdaközönségének is, de megvalósítása magasabb érdekek miatt maig nem volt lehetséges.

Az adatok csoportosítása, a legalkalmasabb pillanat bevárása, a meggyőződés ereje és kitartó egyéni akarat kellett ahhoz, hogy ezt a lépést hazai kormányzatunk megtehesse. A magyar közgazdasági élet olyan kipróbált harcossá és apostola kellett hozzá mint Darányi Ignác, akit az akadályok és kísértések nem tartóztathatnak fel jól megválasztott utjában. Ez a mi szerencsénk.

Az első lépést 1907. évi május hó 24-én kelt 4718. eln. számú rendeletével tette meg a Miniszter ur a romániai legeltetés megszüntetésére. Ebben a rendeletben a ragadós száj- és körömfájásnak Romániában történt nagy elterjedése miatt egyelőre csak a kint levő honi származású állatok behozatala tilalmaztatott. Ez a tilalom 1907. május hó utolsó napjaiban lépett életbe és ezt követőleg már csak néhány csapat juh hozatott be kivételesen adott engedéllyel. A nyár folyamán aztán csendesen voltak a juhos gazdák, bizonyára azért is, mert a Brassó, Fogaras és Háromszék vármegyébe ismételve behurcolt ragadós száj- és körömfájás a fertőzött vármegyék területén szét terjedt és ez a közhangulatot rájuk nézve nagyon kedvezőtlené tette. Eljött azonban az ősz, amikor a kint levő állatok egyrészt haza szokták hozni. Az állattulajdonosok mindent elkövettek, hogy nyári legelőn volt állataikat hazahozhassák; erre meg is kapták az engedélyt az 1907. évi október hó 24-én kiadott 9474. eln. sz. miniszteri rendelettel, de e rendelet egyik fontos és ránk nézve igen örömdetes pontjában az foglaltatik, hogy 1907 évi november hó 30-án tul semmi körülmények között sem fog az állatok behozatala megengedtetni és e határidő leteltével a Romániával eddig fennállott legeltetési forgalom végleg megszüntetettnek fog tekintetni. Ez az intézkedés a magyar gazdaosztály általános helyesléssel találkozik és biztos reményt nyújtott arra, hogy az e címen folytatott visszaélések hosszú sorozatának vége lesz.

A szóban levő visszaélések azonban már annyira állandósultak és ez a káros legeltetési rendszer annyira összeforrott a mi oláh kigazdáink lényével, hogy ennek végleges megszüntetését nem tudják elhinni. Hogy ez tény, leginkább kitünik abból, hogy a behozatali engedély kiadásakor az illetékes vámhivatalok által előzőleg kiadott legeltetési bárcák adatai szerint kint-

levő 147 ló, 98,735 juh és bárány és a 3667 szarvasmarha közül a lovakon kívül csak 5695 juh és bárány és 3615 szarvasmarha lett behozva. Ha tehát a legeltetési bárcák adatai a valóságnak megfelelnek, még ma is 93040 magyar származású juh és kecske volna Romániában. A valóság azonban az, hogy tényleg 40—45,000 magyarországi juh van még kint, melyeknek visszabocsátásáért — amint halljuk — már ismét megindultak a kérvényezések és küldöttségek. Az ügy tehát még nincsen végleg befejezve, minélfogva annak további alakulása tekintetében még mindig bizonytalanságban vagyunk, ami azt jelenti, hogy ez az ügy továbbra is veszélyeztetheti legfontosabb gazdasági és állategészségügyi érdekeinket. Ez ellen az eshetőség ellen pedig nekünk védekezünk kell.

Az erdélyi részek gazdaközönsége és birtokos osztálya tudja, hogy ennek a legeltetési rendszernek csak hátrányai vannak e hazarész mezőgazdaságára a nélkül, hogy fentartására komolyan szükség volna. Azoknak az állattulajdonosoknak és gazdáknak, akik itt közvetlenül érdekelve vannak, szintén érezniök kell ezt, hiszen az erdélyi részekben több mint másfél millió juh legelész és ha ezek megfelelő helyet találnak itt, az a néhány ezer darab juh, mely ma kint van, bizonyára épp úgy elhelyezhető lesz, ha a megszokásból folyó elfogultság nem álljn ennek útját. Nagy érdekeket kicsinyes önzésért nem szabad kockáztatni s annak a játéknak, mely e kérdés körül hangzatos frázisok kíséretében a mult években oly kiterjedten folyt, végét kell szakítani. „Fél millió juh a határon“, „Koldussá tett juhsgazdák“ stb. mind csak céltalatos ferdtések, valótlanságok, melyekkel nem volna szabad és nem is illik aláírni a hiszékeny közönséget, megtéveszteni a közvéleményt.

Lesz alkalmunk ezeket a feljajdulásokat adatokkal is megcáfolni, amíg azonban ennek szüksége elkövetkeznék, *felhívjuk az erdélyrészi gazdaközönség és birtokos osztály figyelmét a kérdésre és javasoljuk, hogy vegye fontolóra ezt az ügyet, tartson minden gazdákör és gazdasági egylet értekezletet és intézzen sürgős kérelmet a földművelésügyi Miniszterhez a romániai legeltetés végleges megszüntetése iránt.*

Ez a mozgalom most sürgősen szükséges, nehogy az ismét nagy zajjal megindított mozgalom a mi veszélyünkre és mérhetlen nagy kárunkra más irányba terelje az ügyet.

Zsbró.

— Minden gazdaságban nélkülözhetetlen eszközök —

az országszerte első helyen elismert kitűnő szerkezetű és legolcsóbb

— „Eredeti Kalmár-rosták“ és heremagtisztító gépek. —

Elsőrendű hazai anyagból gyártunk ezidőszert 15-féle nagyságban különböző szerkezetűbe a gazda minden követelményének legjobban megfelelő általános terménytisztításhoz berendezett különleges gépeket, szelelő és magválasztó rostákat, kézi vagy hajtórőre alkalmasra. — Ez évi újdonságainkról szíveskedjék ingyen árjegyzéket kérni. — Minden esetleges kérdésekre azonnal és díjtalanul válaszolunk. 1274

KALMÁR ZS. és TÁRSA különleges terménytisztító gépgyára Hódmező-Vásárhelyen.

Telefon 69. szám. — Nagy-Enyeden állami aranyéremmel kitüntetve. — Sürgőncim: Kalmár-rostagyár.

Néhány szó a kacsák párosodásáról és kotlásáról.

A baromfiudvar lakói között a kotlás megkezdésében a kacsák a legutolsók, illetve azok csak akkor ébrednek annak tudatára, hogy anyai kötelességeik is vannak, mikor már a tavasz bevonulását megtartotta; így tehát kotlási időszakunk március hó végénél vagy április hó elejénél hamarabb nem igen szokott általában beállni.

Azon esetben, ha jó eredményeket akarunk elérni, ugy. elsősorban csakis a legjobb állatainkat szabad tenyésztésre felhasználunk. A tojóknál a külemen kívül azok tojóképeségére is nagy súlyt kell fektetnünk. A tenyésztésre felhasználandó állatok korára vonatkozólag megjegyezzük, hogy a legjobb, ha 2 éves kacsákat választunk ki erre a célra. Mindazonáltal valamivel idősebb állatokat is használhatunk tenyésztésre, csak hogy ezen esetben az idősebb gácsérokhoz fiatalabb tojókat kell adnunk. Tojók és gácsérok 6-ik életévükig használhatók tenyésztésre, csak hogy az nem ajánlható, mivel 4 éveseknél idősebb állatoktól nem várhatunk már elegendő életképes utódokat. Éppen úgy vagyunk az 1 éves állatokkal, ezektől meg még nem várhatunk megfelelő szaporulatot.

Igen fontos kérdés az is, hogy hány tojót kell egy gácsérra számítani? Ez elsősorban attól függ, hogy milyen fajtáról van szó, mivel a könnyebb fajtáknál gácsérra több, a nehezebb fajtáknál meg kevesebb tojót számíthatunk, így az előbbieknél 10, az utóbbiaknál meg 5 dbot.

Mint ahogyan azt már előbb is említettük, a tavasz kezdetével a tojók megkezdik a tojásrakást. Ajánlatos a tojókat csak egy bizonyos számú tojás lerakása után megültetni, így pl. egy tojó alá 13—15 darabot rakhatunk, ha a keltetést pulykák által akarjuk eszközölni, akkor azok alá 20—25 darabot is tehetünk. Így tehát magától értetődik, hogy az olyan tenyésztő, aki korai kacsákat óhajt nevelni, az igen helyesen fog cselekedni, ha kacsatojásait tyukokkal vagy pulykákkal kelteti.

A kacsák 3. és 4. életévükben a legtöbbet tojnak, e tojóképeség azután a 6-ik évtől mindinkább csökken. A kotláskor a kacsáknak éppen úgy, mint valamennyi más házi szárnyas, a sötét és félreeső helyeket keresi, amiért is a tenyésztőnek az állatok ezen ösztönét szem előtt kell tartani és azok részére a kotlófészkeket, az előbb vázolt helyeken kell felállítani. A fészkeket a legegyszerűbb anyagokból is előállíthatjuk, így lehetnek azok ládák, kosarak stb., ezeknél ismét csak arra kell ügyelnünk, hogy azok elég nehezek legyenek, nehogy a nehézkes kacsák azokat felboríthassák. A fészkeket a legjobb szénával kibélelni és feljárt gyanánt egy két-keresztbe

szögezett léccel ellátott deszkát támasztani, hogy azokon a kacsák a fészkekbe minden megerőltetés nélkül feljuthassanak.

A keltetésre szánt tojások közül mindenkor a hibátlan és nagy tojások választandók ki, mivel a hibás tojásokból vagy egyáltalában nem fog semmi sem kikelni, vagy pedig ha ki is kel abból a kis kacsá, úgy akkor az valószínűleg nem igen lesz életképes.

A fészkekre esett kacsákkal vajmi kevés gondunk van, legfeljebb csak azoknak etetése alkalmával. Eleségnek és ivóviznek mindenkor elegendő mennyiségben kell a fészkek előtt állani. A fészkekre esett kacsát a fészkekről levenni nem igen szükséges, mivel az akkor, amidőn a többi társai etetve lesznek, maga fog arról leszállani. Az eleségre vonatkozólag megjegyezzük, hogy annak sem kell valami különös összeállításnak lennie, tökéletesen elégséges, ha burgonya, korpá és apróra vagdalt vagy reszelt huskeveréket nyújtunk nekik. Hus hiányában megfelelő a vízbe áztatott kenyér is. Meleg táplálékot ne nyujtsunk nekik soha, a malátának etetése azonban igen ajánlatos, mivel ezen takarmányféleségnek igen jó hatása van a tojóképeség fokozására. Olyan tenyésztetekben, ahol a keltetőhelyiséghez közel fekszik a kacsák fürdőhelye, ott a kacsák egészen az utolsó hétig a vízre is bocsájthatók, ezen kirándulásnak azonban legfeljebb csak 30 percig szabad tartania és az ilyen esetekben ügyelnünk kell, hogy a kacsák ezen időn belül fészkeikre visszatérjenek, mivel azok a vizen igen könnyen elfelejtik anyai kötelességeiket. A tyukok által rakott kacsatojások kezelésénél célszerű azokat az utolsó tíz napon át naponta langyos vízzel megnedvesíteni. A megtermékenyített tojásokból azután a 28 napon, forró nyári napokon néha már a 27. napon is a kis kacsák tojásaikból kibujnak, ezek mindaddig az anyjuk alatt maradnak, amíg a többi tojások is életre nem keltek.

A fentiekre való hivatkozással még egyszer ismételjük azt, hogy azon tenyésztők, akik már június hóban piacérett kacsákat akarnak kapni, azok az első tojásokat ne a kacsák, hanem tyukok vagy pulykák által keltessék ki. B. E. (B - k.)

Tavaszi rovartanya a gyümölcsfákon.

III.

Pajzstetvektől ellepett fákat célszerű lesz még most tavasszal is bemeszteni; hatása semmi esetre sem fog elmaradni, annál is inkább, mivel most tavasszal és még később, így pl. májusban kibujnak tojásaikból az apró levéltetvek, továbbá a többi gyümölcsfa ellenségek is életre kelnek, amelynek elpusztítására nagyon is alkalmas leendő a tavaszi meszelés.

Ha a pajzstetvek vastag kérget képeznének egyes faágakon, vagy a törzsön, cél-

szerű lesz ezeket drótkéfével előbb levakarni és azután lemeszteni. A lehullott pajzstetveket azonban jó lesz aláásni, hogy az azokban levő tetvek tönkremenjenek.

Ma általánosan hirdetik a „Gyümölcsfa karbolineumot“ amely a gyümölcsfákra káros hatással bíró vegyi anyagaitól meg van tisztítva és ilyen alakban igen jó hatása van különösen almafáknál, melyek a kagylós alma pajzstetű által vannak ellepve. Ezzel hasonlóan járunk el, mint a meszelésnél láttuk.

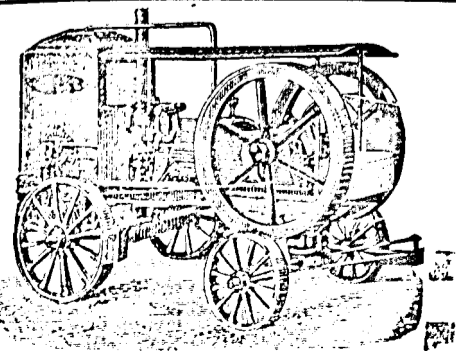
Akarattal tértem el a vértetű leírásától, amely az almafákon és csak nagy ritkán a körtefákon szokott előfordulni. A vértetű sohasem fordul elő a leveleken, gyümölcsön, vagy a nagyon fiatal hajtásokon, hanem az első évben fásodó hajtásaitól az almafa minden részén előfordul. Amely gyümölcsösben már tanyát ütött, kiirtása aligha lesz lehetséges. Minthogy Erdélyben — hála a gondviselésnek — még ez ideig talán nagy ritkán fordul elő, egyedüli állásfoglalásunk csak az legyen, hogy gyümölcsösünkbe be ne hurcoljuk, ami főleg az idegen helyről hozott csemetékkel szokott megtörténni.

Eddigél azon közönséges gyümölcsfarovarokat irtam le, amelyek mindnyájunk gyümölcsfáján rágódnak a nélkül, hogy sokat törődtek volna velük; most még csak azokat akarom felemlíteni, amelyek mindnyájunknak szembetűnők, de sehogy sem akarjuk meglátni; pedig, ha minden évben pusztítanak ezeket is több arannyal telnek meg amugy is örökösen üres erszényünk.

Ilyen a kis *hernyófészkek*, amelyet a nyáron át rajzó galagonya lepke (*Pieris crathoegi*) vagy más néven (*Aporia crathoegi*) hernyói csinálnak és csakis egy — legfeljebb két száraz levél összecsomósodásából áll, amelyet ezen hernyók szájukon át választott és a levegőn megszilárduló nyállal oda kötik a faághoz úgy annyira, hogy a legerősebb szél sem tudja ezen téli hernyófészket leszakítani.

Egy másik az u. n. *nagy hernyófészkek*, amely nem egy vagy kettő, de több száraz levélből van összetákolva és az ághoz erősítve, amelyet egy estéli pille: az aranyfalu lepke (*Borthezia czisorhea*) hernyói építnek téli fészkek gyanánt. Kíváncsiságból nyissunk fel csak egy ilyen hernyófészket és ott fogjuk találni a vörös hernyócskát, amelyek tavasszal a fák kirügyezése után neki esnek az első leveleknek és jó étvágyal fogyasztják el azokat. Ezen munkájukat folytatják mind addig, a míg csak ki nem fejlődnek és be nem bábozódnak, addig aztán levél is alig marad a gyümölcsfákon. Ez nem alterál miniket, csak gyümölcs legyen.

Hol vannak aztán a többi kárt tevők, mint pld. a gyűrűs pille (pohók) a gyapjas pille, az araszoló lepkék, a különböző darazsak, hangyák, legyek, kabócák, levél bolhák

Oberurseli Mótorgyár Részvénytársaság

BÉCS, Gumpendorferstrasse 72.

Legolcsóbb hajtóerő a „GNOM“ BENZIN- és SZIVÓGÁZ-MOTOR.

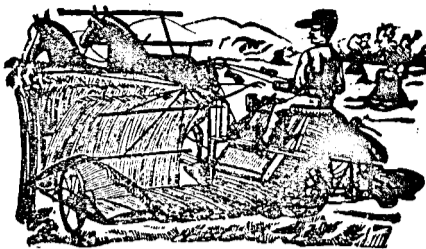
4000-nél több üzemb. — Könnyen kezelhető. — Villanyos gyújtással. — Okl. gépész felesleges. — Költségvetés, tervek és egyéb felvilágosítás ingyen és bérmentve. — Referenciák beszerezhetők: gróf Wenkheim Géza uradmától, Csorvás (Békésmegye); gróf Wenkheim Frigyes uradmától, Székudvar (Aradmegye); gróf Esterházy János uradmától, Nyitra-Ujlak (Nyitramegye); gróf Esterházy László uradmától, Sárospatak (Fehérmegye).
Sándor Pál Mező-Bánd, Albisi Béla Alsó-Szovát, Lóte László Kaál. 2063.

„NOXON“

KANADA-KASZÁLÓ-GÉPEKET
elsőrendű gyártmányt

Képes árjegyzékek
ingyen és bérmentesen.

Képes árjegyzékek
ingyen és bérmentesen.

Kévekötőket, Aratógépeket,
Fűkaszálókat, melyek kifogástalanul
dolgoznak

szállítanak : 2135

Mayfath Ph. és Tsa, Bécs II,
M. m. Frankfurt, Berlin, Paris.

szuhok, barkosak (ormányos hogarak), csigák és emlős állatok, mindmegannyi, erős és jól emésztő gyomorral vannak megáldva.

Sajnáljuk meg a gyümölcsfáinkat, részesítsük azokat szintén védelemben, mert csak úgy lesz hasznunk utánuk.

Epen ezért az alábbiakban elmondom a legfontosabb tavaszi teendőket a gyümölcsösünkben és fölfogom sorolni azon anyagokat is, melyek segélyével gyümölcsfáinkat rovar ellenségeikkel szemben megvédhetjük.

1. Mindenek előtt bejárjuk a gyümölcsösünket és megnézzük, gyümölcsfáink általános állapotát (először tekintetünk a gyümölcsfáink koronájára irányítjuk van-e azokon hernyófészkek, összeasot gyümölcs, száraz galyak, szél törte ágak, leválló kéreg foszlányok és végre kisebb vagy nagyobb sebzési felületek). Mindezekről meg kell tisztitanunk gyümölcsfáinkat.

2. Tavasszal végezzük gyümölcsfáink metszését is. A koronában álló vastagabb ágakat eltávolítjuk hogy a napfény a korona felső ágait, leveleit is érhesse. Fiatalabb fáknál a korona alakító metszést gyakoroljuk. A vastagabb ágakat gyümölcsfa fűrészrel végjük le és azután a vágási felületet éles késsel lefaragjuk, hogy a seb beforadhasson, de egyúttal az összes simára faragott sebzési felületekkel oltóviaszszal, nagyobb sebeknél marha trágyából, agyagból stb.-ből készített péppel is bevonhatjuk. Fődolg az, hogy a gyümölcsfákon megejtett sebek fedetlenül ne maradjanak, mert ezeken telepszene le a különféle gomba betegségek spórái (fenésedés v. rák betegség) továbbá az ilyen nyitott sebek kapui gyümölcsfáink olvasodásának.

3. A gyümölcsfák megtisztítása után hozzáfogunk azok tavaszi meszeléséhez a már ismert tiszta, hig mészsoldattal, az első meszelés megszáradása után egy közvetlen másododik meszelést is kell adnunk. A fáknak nem csak a törzsét, de azok vastagabb korona ágait is be kell meszelnünk, mi által a zuzmókat és mohát feltétlenül ki fogjuk irtani.

A meszelést közvetlenül ne érje eső, mert akkor lemosatnék a mész réteg és így eddigi munkánk nem sokat érne, tehát lehetőleg a gyümölcsfák meszelésének szép időt kell választanunk, hogy a mész rétegnek ideje legyen megszáradni. A rovarok világából főleg az apróbbak, így az összes levéltetvek valamint a bemeszelt részeken lerakott lepke tojásokból kikelő lárvák pusztulnak el. Itt jegyzem még azt is, hogy almafákat azon esetben, havalamelyiken a vértetüt észrevettük volna, nem szabad bemeszelnünk, mert a fehér mész rétegből aligtudnánk a vértetves foltokat megkülönböztetni.

4. Azon almafákat, melyeken az alma paizstetű rétegei tanyáznak, legcélszerűbb lesz, drótkéfével levakartatnunk és azután jobb cégtől beszerzünk gyümölcsfára ártalmatlan „gyümölcsfa carbolineumot vagy más újabb e célra hirdetett kátrány-terméket“ és ezzel fogjuk lemosni az almafa vastagabb ágait, valamint a törzsét is.

5. Nagyobb nyitott és régi sebeket, hogy azoknak további nagyobbodását némileg is megakadályozhassuk, betömjük cementtel, vagy jól kigyurt agyaggal és azután szövet- vagy bőrdarabbal körülkötjük és ezen kötést esetleg kátránnyal be is fedjük, mi által az említett sebnek további terjedését, ugyszintén rovar tanya szerepét eltüntetjük.

6. Most a gyümölcsösünk talaját vesszük tisztítás alá. Összegereblyéztetjük az összes oda nem való piszkot, az ágakat eltávolítjuk onnan a levelek és korhadó gyümölcs összegyűjtése után kivisszük a gyümölcsösön kívül elhelyezett komposzt telepre és lerétegezzük alkalmas földréteggel, hogy az azokban levő gomba telepeket elpusztíthassuk.

7. Gyümölcsösünk mesgyéjén tenyésző csak rosszat hozó cserjéit eltávolítjuk, hiszen egyikünknek sem lehet kedvére ez a rovar és gomba-telep. Ha kerítés határolja gyümölcsösünket, ezt is megtisztítjuk mindenféle gíz-gasztól.

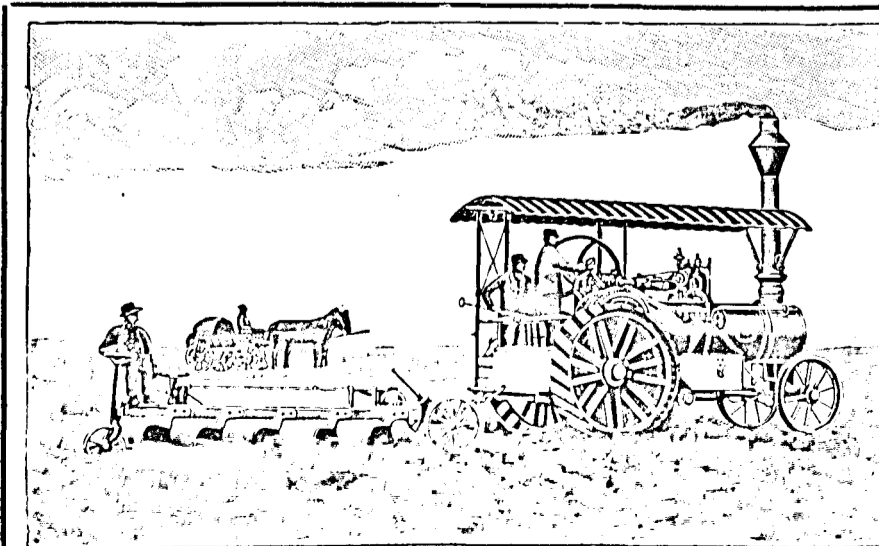
8. Végre a gyümölcsösünk talaját vagy

egész terjedelmében, vagy csak a gyümölcsfák körül felássuk. A felásást lehetőleg jó mélyen kell foganasítanunk, hogy a talajon heverő billió gyümölcsfa ellenségek jó mélyen a föld alá kerüljenek, hogy ott elpusztuljanak. Ha trágyázni akarjuk gyümölcsfáinkat, még az őszi v. téli folyamán hordjuk ki a trágyát és a kihordáskor el is szórjuk. Közvetlen a fatörzsek közül nem kell trágyázni, mert ezzel csak rosszat tehetünk, amennyiben alásva a törzsek közelében levő trágyát, a gyümölcsfa vastagabb gyökereihez fog jutni; ezek pedig nem tudják azt felhasználni, esetleg azok korhadását okozhatja. Minden esetre a trágyát tavasszal, vagy alászántjuk, vagy pedig aláássuk. Ha rét van gyümölcsfáink között, a trágya maradványokat összegereblyéljük és azután megboronáljuk. Legjobban járunk el, ha az egész területet felássuk vagy felszántjuk és bevetjük zabos búkkönyvel, miáltal a csapadék, valamint a levegő behatolását előmozdítjuk s egyúttal a zabos búkköny meg lehetős árny tűrő lévén, jó takarmányt is adhat. A zabos búkköny lekaszását azonban a gyümölcs érését megelőzőleg végre kell hajtánunk.

S. F.

KISEBB SZAKKÖZLEMÉNYEK.

+ Csibék a kertben. Csirkés tyukokat rendszeren távol szoktak tartani a kertetől, attól félve, hogy kárt tesznek azok ezekben, holott ép e kizárás van úgy a csirkéknek mint a kertnek határozott hátrányára. A csirkék ugyanis zárt helyen nem fejlődnek oly szépen, mintha szabadban tartozkodnának, viszont a növényeket számos ellenségektől megszabadítják az azok közt futkázó csibék. Akik próbáltak fiatal csibéket a kertben nevelni fel, azok meggyőződhettek ezen eljárás előnyös voltáról. Az anyát, hogy kaparása által kárt ne tehessen elzárhatjuk az út mellett egy kis rekeszbe vagy boritékka alá, melybe a kis csibék szabadon bejárhassanak, a melyeket itt legjobb leforrázott liszttel, vagy főtt rosta-ajjal etetni, melyeken kívül azok állati táplálékot is keresnek maguknak a kertben. A

UJI Egygéprendszerű gőzsántás UJI (egy ölet fogó 7 vasu ekével).
Csekély befektetés. Olcsó üzem. Tökéletes munka.

Referenciák az egész országból (Erdélyből is) kívá-
natra rendelkezésre állnak.

Egyedüli gyártója:

Első Magyar Gazdasági Gépgyár

R.-T.

1953

Budapest, VI. ker., Váci-ut 19.

fiatal csibék sokkal kisebbek, sem mint hogy erősebb s kifejlett növényekben kárt tehetnének, de mégis számtalan rovart képesek elpusztítani. A csibék bátran járkálhatnak az ugorka, bab, borsó, dinya stb. közt melyek leveleinek alsó oldaláról, a hol a rovarok rendszeren tartózkodni szoktak, ezeket könnyen lecsipdelhetik. Mennél jobban van trágyázva, a kert, annál inkább elszaporodnak a rovarok, s annál inkább van szükségünk szárnyasokra, melyek azokat üldözőbe veszik. Mint hogy a kis csibék eleinte nem szeretnek az anyjuktól messzire távozni célszerű, hogy időközönként más-más helyeken borítsuk le az anya tyukot, hogy így a körülötte futkázó csibék azon környék növényzetét szabadítsák meg a férgektől. Midőn a csibék annyira nőttek, hogy a növényekben kárt okozhatnának könnyen átlehet őket valamely más szabad helyre tenni. H—ó.

KORMÁNYINTÉZKEDÉSEK.

Tizennégy új gazdasági ismétlő iskola. Apponyi Albert kulturminiszter 14 új gazdasági ismétlő iskolát állít föl az ez év őszén. Ezek elhelyezésére vonatkozólag a következő körrendeletet intézte e hó 12-ről a vármegyék és városok közigazgatási bizottságaihoz.

Tekintetes Közigazgatási Bizottság!

A kiválóan mezőgazdasággal, kertészettel, szőlőműveléssel és állattenyésztéssel foglalkozó községekben f. 1908. év őszén 14 új, külön szaktanítóval bíró gazdasági ismétlő iskolát óhajtok szervezni. Ezen szaktanítós gazdasági ismétlő iskolákat az 1902. évi 66569. sz. a. kelt rendelettel kiadott gazdasági ismétlő iskolai szervezet és tanterv 16, 17, 18, 19. szakaszaiban megállapított módokat mellett olyképp óhajtom megszervezni, hogy az élő és holt leltár tárgyát képező felszerelésről minden egyes esetben a községek kötelesek gondoskodni, mivel szemben a szaktanítók illetményeit a kir. kincstár fedezi. Főlhivom ehhez képest a bizottságot, hogy a vármegyei gazdasági egyesület véleményének meghallgatása mellett jelölje ki a azon községeket, melyekben egyfelől a helyi gazdasági viszonyoknál fogva a külön szaktanítós gazdasági ismétlő iskola szervezése szükséges és indokolt, másfelől, amelyek oly anyagi helyzetben vannak, hogy a szóban forgó iskola szervezésével járó kiadásokról önjerejükből gondoskodni képesek és végül azokat, amelyekben az ismétlő tankötelesek száma oly nagy, hogy az intézet kellően benépesíthető s gazdasági és kulturális hatása eképen is biztosítható. Ha a kijelölés megtörtént akkor a bizottság a kir. tanfelügyelő által indíttassa meg a társulásokat a hozzájárulások biztosítása végett. Ezekre nézve a fent említett szervezet és tanterv megjelölt szakaszai az irányadók. Megjegyzem, hogy a gyakorló terület tiszta jövedelmének 80 százaléka a községet és 20 százaléka a a mindeukori szaktanítót fogja megilletni.

Felhivom a bizottságot, hogy a tárgyalásokat pontosan lebonyolítva, azok eredményét minden községre nézv külön-külön június hó 15-ig terjeszse föl.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

— Kiténtetések a kiegyezés alkalmából. Annak a nagy és fáradságos munkának a méltatásául, a melyet az Ausztriával való kiegyezés megkötésekor a földművelésügyi miniszterium kifejtett, a király legmagasabb megelégedése jeléül *Darányi* Ignác földművelésügyi minisztert rendkívül szives hangu elismerő levéllel tüntette ki. Ugyanekkor *Mezőssy* Béla földművelésügyi államtitkár a Lipót-rend középkeresztjét kapta, *Ottlik* István miniszteri tanácsost pedig földművelésügyi államtitkárrá nevezte ki.

— Magyar gazdák tanulmányutja

Angliában. Az angol királyi Gazdasági Egyesület meghívására az O. M. G. E. június hó 15-étől július 2-áig gazdasági tanulmányutat rendez Anglia kiválóbb gazdasági és mezőgazdasági intézményeinek megtekintése végett. A tanulmányuton legfeljebb ötven magyar gazda vehet részt.

— Kimutatás az állami ménék elhelyezéséről 1908. évben. Most jelent meg Magyarország területén az 1908. évben állami ménekkel létesített fedezett állomások, továbbá az egyes tenyésztők által kibérelt állami ménék, valamint a m. kir. állami ménékben felállított törzsmének kimutatása a földművelésügyi miniszter. kiadásában. A négy méntelep fedezett állomásain 3047 mén van elhelyezve. A négy törzsménessel együtt 3270 a fedezettre szolgáló állami ménanyag. A fajtak szerint elosztva: angol telivér 270, angol fajta 1546, arab telivér 66, arab fajta 320, Nonius 574, Gidran 211, Lipicai 165, Nori és rokonfajta 115 darab. A 3270 darab végösszegben a bérmenek is benne foglaltnak.

— Mezőgazdasági ipari részvénytársaság. Már régebben híre járt, hogy több nagybirtokos azzal a tervvel foglalkozik, hogy magyar mezőgazdasági ipari részvénytársaságot alakít. Most megint és pedig nagyobb határozottsággal lép fel e hír. E szerint már meg is állapították volna az alaptőkét 2 1/2 millió koronában. Az alapító magnások közt emlegetik Széchenyi László grófot, Csekonics Endre grófot, Mailáth József grófot és Zichy János grófot.

— Elvi döntés a törvényhatósági közutak mentén nőtt fű tárgyában. A miniszter tanács döntése szerint: törvényhatósági közut teste — amennyiben mezőgazdasági termény (fű) előállítására alkalmas és arra tényleg használatik is — jogi szempontból a mező fogalma alá esik s így az azon nőtt fűtermés elvitele vagy megrongálása kihágásnak minősítettik. Az ilyen kihágásoknak az elbírálása a közigazgatási hatóság hatáskörében van utalva.

— A második tavaszi luxusló-vásár. Az április 26-án megnyitott XXXIX-ik luxusló-vásár katalógusa már megjelent. Százhuszonöt bejelentőtől 503 ló részletes leírását tartalmazza, melyek használat szerint: 12 négyes, 66 hintós-kettős, 6 hintós-egyes, 120 jukker-kettős és 9 jukker-egyes fogatra, 66 háttas, 6 háttas-hátas lóra oszlanak. A rendezőség április 16-áig pótbejelentéseket, még — a szabályszerű — kétszeres bejelentési díj mellett elfogad. A katalógust a Tattersal titkársága bárkinek felhívására díjmentesen elküldi. A vásár bírálatát április 27-én délelőtt tartják meg. A vásár iránt ugy a bel- mint a külföldön nagy érdeklődés mutatkozik.

— A Kühne-féle gépgyárból — részvénytársaság lesz. A Kühne-E-féle mosoni gépgyár a közel jövőben részvénytársasággá fog átalakulni. Az erre vonatkozó tárgyalások most folynak. A finanszírozási munkálatokat egy fővárosi pénzintézetre fogják bízni.

— Az amerikai visszavándorlás. A visszavándorlási mozgalom még mindig igen jelentékeny, sőt fokozódása is várható. Ujlesztendő napjától február 20-ig 99.132 visszavándorló hagyta el az Egyesült Államokat, míg tavaly ugyanebben az időszakban csak 27.635 volt a visszavándorlók száma. Kivándorló ugyanebben az időben 27.628 érkezett Amerikába a tavalyi 70.672 helyett. A visszavándorlók száma tehát a tavalyihoz képest 71.497 emberrel gyarapodott, míg a bevándorlóké 43.044 emberrel csökkent, úgy hogy Amerika az idei esztendő első 50 napjában a tavalyihoz képes összesen 114.541 embert vevett bevándorlóiban.

A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT:

Felölés szerkesztő és kiadó:

TOKAJI LÁSZLÓ.

A LAP AZ ERD. GAZD. EGYLET TULAJDONA.

Utólérhetetlen teljesítésben és könnyű járásban!

Uj gabonaforgató gép „HANDY“

Szénaforgatók, Lógereblyék.

Uj fűkaszaló „Darling“

Kedvence minden tulajdonosának szolidabb az amerikai gyártmányoknál.

1801. IV.

UMRATH ÉS TSA

Budapest, V., Váci-körút 60.

Gőzcseplőkészletek 12 HP-ig — Ipari mozgonyok 200 HP-ig.

A kolozsvári ref.

Szeretetház igazgatóságánál fajtisza,

friss tojások

sárga orpington és fehér kopasznyaku

kaphatók darabonként 40 fillér árban.

2154

Magyar Jelzálog Hitelbank

képviselősege

Kolozsvárt, Jókai-utca 2. sz. alatt (gr. Rhédey-ház I. e.) Az intézet alaptőkéje 40 millió korona záloglevél kölcsönöket nyújt földbirtokra és nagyobb városokban fekvő házakra 4%-os és 4 1/2%-os záloglevelekben.

A jelzálogul felajánlott erdőnyrészt ingatlanok értékére és a megszavazandó kölcsön összegére nézve az „Erdélyi Gazdasági Egylet“ bizalmi férfit adnak véleményyt. 1001

1500 m. 1993

I-ma minőségű réti széna eladó.

Vasuti állomás helyben. Paj, Hunyadmegye. N. Náláczy Gejza.

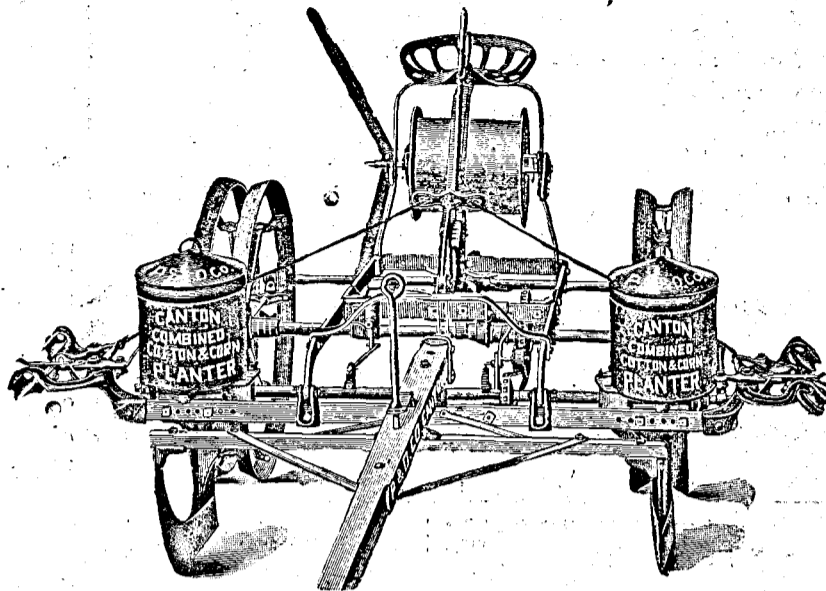
TENGERI ültetése NÉGYZETBEN

„SENIOR“

automatikusan
24-28-32
angol hüvelykben
négyzetben ültet,
kivánság szerint
2-4 szemet fész-
kenként.

„SENIOR“

megkivánt mély-
ségben egyformán
ültet, minden fész-
ket betakar, min-
den fészeksort ké-
oldalt meghen-
gerel.

„SENIOR“

munkaképessége
sorköz és tábla-
hossz szerint napi
7-10 m. hold egy
pár könnyű lóval
és egy kocsissal.

„SENIOR“

magyar gazdasá-
gokban 1907 év-
ben kb 200 pél-
dányban kitünő
eredményrel
dolgozott.

Referenciák:

Főhercegi uradalom, Főherceglak
M. kir. gazd. akadémia, Debreczen
Ungar Lajos urad., Ó-moravicza
Deutsch Sándor gazd., Valkány
báró Podmaniczky Endre urad., Kelebia
báró Hammerstein R. urad., Pusztasári
Gyulai Gaál Rezső, Mozsor
Gergely Károly gazd., Gyomrő
stb., stb.

„Senior“ tengeri-ültetőgép
autom. négyzet-ültetőkészülékkel

M^C CORMICK Harvesting Machine Comp.
Chicago, U. S. A.
Magyarországi igazgatósága és főraktára:
Budapest, V. Alkotmány-u. 12. szám.

Referenciák:

gróf Eltz-féle uradalom, Vukovár
gróf Teleki Arvéd urad., Drassó
báró Kemény József urad., Marosnémeti
gróf Andrassy Sándor urad., Szigetvár,
Csókai uradalom, Csóka
Piukovits József urad., Csantavér
Deutsch Adolf gazd., Nagybo
stb., stb.

2098

Szivattyúk és Mérlegek

különleges gyár
Garvenswerke,
Wien, II., Handelsquai No. 130.
Mintaraktár: I., Schwarzenbergstrasse 6.

Eladó

1 drb 9 hónapos, 1 drb 15 hóna-
pos Yorkshirekan a nagy neme-
sitett fajból, 8 drb friss fejős
szimenthali tehén borjuval, 30
drb 1-2-3 éves szimenthali
űsző borju.

Közvetítők díjaztatnak.

Appelmann Frigyes

2150

birtokos.

Magyarnádas Kolozsmegye.

Eladó
raczka
báránnyok.

A Gr. Bánffy-féle bonczhidai és zentelkei többször díjazott tisztavérű fehér raczkajuh tenyészetekből eladó lesz f. évi május hó elején kb. 800 drb. számfeletti választott jerke és kosbárány.

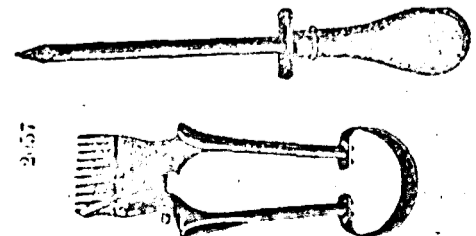
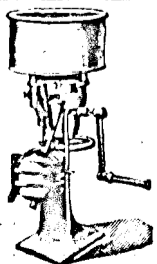
Érdeklődőknek felvilágosítást ad Vajna István bonczhidai (pósta, távirtda és vasut helyben) és Nagy Sándor zentelkei (pósta, távirtda és vasut Bánffyhunyard) uradalmi tisztartó. 2151

EREDETI „MÉLOTTE“ TEJFÖLÖZŐGÉPEK,

valamint az összes tejgazdasági, állattenyésztési, gazdasági cikkek
állandóan nagy választékban raktáron.

GEITNER és RAUSCH Budapest, V. Andrássy-út 8.

➡ Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve. ➡

A Hunyadmegyei

Első Gőzeke-Vállalat

elvállal két mozdonyu Fowler-féle 20 lóerejű gőzeke garnitúrájával tavaszi és őszi bérszántást, ugyszintén rigolozást.

Szerződés kötés esetén szántató kivánságára jó minőségű kőszénről vállalkozók gondoskodnak — évi kötésükből átengednek.

Bővebb felvilágosítással szolgál:

Barcsay Andor dr. országgyűlési képviselő,
Budapest, Országház.

1934

Eladó hibátlan és fajtiszta szőlővessző POSGAY KÁROLY, SZEGED, immunis homokszőlő-telepéről.

	S i m a		
	1000	100	10
	frt	kr.	frt
Chasselas piros	3	50	70
» fehér	3	—	60
» piros-fehér vegyesen	3	—	60
» zsidóországi	3	50	70
» d'or	3	50	70
» rouge Royal	—	—	1
» Napoleon	—	—	1
» Ronsard	3	50	70
Muskát Alexander	4	—	80
» Lunel	4	—	80
» front. rouge	5	—	1
» Hamburg black	—	—	1
Trollongi kék	—	—	1
Kecskecséc sárga	—	—	1
» piros	—	—	1
» fekete	—	—	1
» tarka (Decandol)	—	—	1
Zöld juhcséc (halhólyag)	—	—	1
Hamvas Klevner	—	—	1
Madelaine Angevine	4	—	1
Precoce Mallingrae	4	—	1
Török Gohér (Damaskusi)	—	—	1
Fehér Gohér	—	—	1
Génuai óriás	—	—	1
Calabrial	—	—	1
Hamvas Klevner	—	—	1
Olasz rizling	2	50	50
Kövidinka	3	—	60
Oportó	3	—	60
Nagy Burgundi	3	—	60
Piros Veltelin	3	50	70

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10. II. em.
Alakult 1900.

Biztosítéki alap

Alapítványok a kormány hozzájárulá-
sával . . . . . 1,970.340.— K.
Fartalékok . . . . . 764.760.16 „

Összesen: 2,735.104.16 „

1901. évi fölösleg . . . . . 90.349.— K.
1902. „ „ . . . . . 59.782.26 „
1903. „ „ . . . . . 109.331.73 „
1904. „ „ . . . . . 72.438.73 „
1905. „ „ . . . . . 61.730.60 „
1906. „ „ . . . . . 39.243.65 „

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére különféle módozatok szerint.

Az üzlet eredményben a biztosított tagok díjrányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfelelősegből egy a tűz, vint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kapta.

Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. Az 1903. évben jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítést kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2-2%-os díjvisszatérítésben részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5-10 évre adták fel biztosításukat 5% engedményben részesültek.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatvánnyal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál.

1013

az igazgatóság.

Legnagyobb kitüntetések. Győzelmi és tiszteletdíjak, állami arany, ezüst, bronz és egyélt hasonló érmeikkel. Nagybecskerek, Miskolc, Pancsova, Páczony, Sopha, Pécs, Budapest, országos és nemzetközi fajbaromfi kiállításokon kitüntettetett. 2133

özv. Baky Béláné

Fajbaromfi és fécán-telepe

S u r d,

Somogy megye, u. p. Zákány.

	korona és fejfeh	fejfeh korona
Orpington (fehér)	18	—
» (sárga)	15	—
» (fekete)	24	—
Langshan	15	—
Rhod Island Reds	24	—
Bantam (fogolyzinű)	12	—
Ludak (emdeni)	36	—
» (japáni)	30	24
Kacsák (pekingsi)	20	10
Pulyka (feh. mexikói)	40	15
» (bronz)	30	12
Fécán (arany)	40	—
» (ezüst)	50	—
» (Torquatus)	—	—
» angol gyűrűzött)	30	36
» (vadász)	12	15

állat-csomagolás önközlésben,
töds csomagolás ingyen.
Egész éven át szállítanak.

1486—1908.

Verseny tárgyalási hirdetmény.

Az alulírott felügyelőség hatásköréhez tartozó alsódetreheimi birtokról 19 db. hizó ökör és 1 db. hizó bivaly, a buni birtokról 15 db. hizó ökör, a folti birtokról pedig 6 db. hizó ökör és 3 db. hizó tehén, összesen tehát 40 db. hizó magyarfajta ökör és 3 db. hizó tehén és 1 db. hizó bivalya f. évi április hó 24.-én d. e. 10 órakor a felügyelőség hivatalos helyiségében megtartandó zárt írásbeli tárgyalás útján fog eladatni.

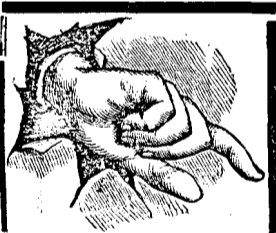
Felhivatnak ennél fogva mindazok, kik a fenti állatokat megvásárolni kívánják, hogy az ivenként 1 kor. bélyeggel és 10% bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a jelzett idő alatt az alulírott felügyelőséghez annál is inkább nyújtsák be, mert távirati és utóajánlatok figyelembe vételni nem fognak.

A részletes eladási feltételek a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők úgy a felügyelőségnél, mint az érdekelt kezelőségeknél vagy az érdeklődőknek meg is küldetnek és ajánlattevő köteles ajánlatában kielleníteni, hogy azokat ismeri és azoknak magát aláveti.

Kolozsvár, 1908. április hó 13.-án.

2155

A m. kir. telepítési felügyelőség.
(Erdészeti-palota, Bocskay-tér 6.)

A címre tessék ügyelni!

VALÓ-

di francia különlegességek (óvszerek) csakis F. Berguerand íls leghires ebb párisi gyárostól legelőnyösebben beszerezhetők

Polgár Sándornál

Budapest. VII. kerület.

Erzsébet-körút 50. sz.

Részletes képes árjegyzék ingyen és bérmentve. 2140

Eladó

Dr. Léczfalvi Sipos Aladár szamosfalvi gazdaságában egy magas tejelő képességű szülőktől származó tisztavérű szépen fejlett hágóképes 2 éves

pinzgaui bika

450 koronáért és egy kifogástalan karban levő marokrakó (Osborne)

aratógép

300 koronáért. Bővebb felvilágosításokat ad dr. Léczfalvi Sipos Aladár ügyvéd, Kolozsvárt.

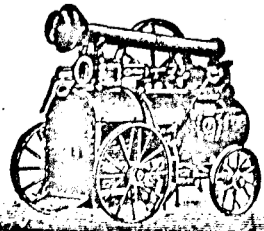
2153

FEHÉR MIKLÓS GÉPGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

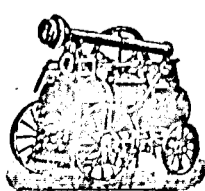
BUDAPEST, KÜLSŐ VÁCZI-UT 80.

2152

A M. KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRA GÉPEINEK ELADÁSA. MINDENMŰ GAZDASÁGI GÉPEK.

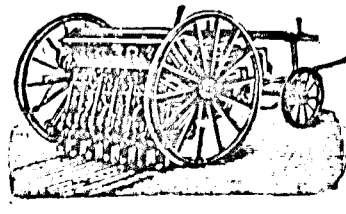
Cseresznye-
kötetnek.

Jól lavított
cséplőkészletek.

Géplavítások
elfogadtnak.

GANZ ÉS TÁRSA

vasöntő és gépgyár r.-t. Budapesten.

MOTOROK benzín-, szpiritus-, gáz-, szivógáz- és kohógázüzemre minden nagyságban 3000 ló-erőig. Üzemköltség 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ fillér lóerőnként és óránként. EMELŐDARUK kézi-, gőz-, petroleum- vagy elektromos hajtásra. Közúti hengerlőgépek. Gőzekék. Gőzmotoros személyszállító vasúti kocsik kis- és nagyvasútat számára. Mindenféle vasúti kocsik személy- és teherszállításra. Vasúti felszerelések. Kéregöntésű kerek. (Griffin rendszere) Hengerszökek malmok számára kéregöntési hengerekkel. Mindenféle malomgépek. Egész malmok berendezése és felszerelése. Brikettsajtók szén-, fűrészpor s e fűlék brikettelésére. TUKBINÁK minden egyes esetben a helyi szükségletnek megfelelően szerkesztve, tehát az elérhető legnagyobb hatásfok biztosításával. Speciális gépek a papír és cellulózgyártásához. Transzmissziók. Füstémésztő készülékek. Gyári berendezések.

Árjegyzékekkel és költségvetésekkel szívesen szolgálunk.

GANZ-féle VILAMOSÁGI R.-T., Budapesten, II. ker., Lövház-utca.

Budapest-Budapestvidéki üzlet, IV. Koronaherceg-utca 5.

Elektromos világító- és erőátviteli berendezések egyen- és váltakozó áramra. Kolibri ivilámpák reklámcelokra. Elektromos üzemek berendezése uradalomban. Mezőgazdasági berendezések átalakítása. Elektromos üzemű szivattyúk, tejgazdasági berendezések, emelőgépek, ventilátorok, mezői vasutak, szántó-, csepítő-, aprító- és takarmányozó berendezések. Elektromos kis és nagy vasutak Bányavasutak.

— Árjegyzékkel és költségvetéssel szívesen szolgálunk — 2079

ERDÉLYI BANK

és TAKARÉKPÉNZTÁR R.-T.

Kolozsvár, Mátyás kir.-tér 32.

M. kir. szabadalm. osztálysorsjegyek főelárusító helye.

A bank elfogad betéteket

takarékpénztári könyvekre, folyószámlákra s azokat felmondás nélkül visszafizeti.

Leszámitól, váltókat, utalványokat,

járadékokat, checkeket, kisorsolt értékeket stb. stb.

Értékpapirokat, idegen pénznemeket

elad és vásárol

Előleget ad értékpapírokra,

folyószámlán és előre meghatározott időre.

Díjmentesen bevált szelvényeket

és elvállalja a sorsjegyek revízióját.

Kibocsát utalványokat, checkeket,

hitelleveleket bármely külföldi piacra.

Rendelkezésre tart felek saját zárai alatt

tűz- és betörésmentes pánccsokrétegyeket. (Safe Deposits.)

2055

Üzleti órák:

d. e. fél 9-től fél 1-ig, d. u. 3-tól 5-ig

Szőlővessző!!

A világhírű „DELAWARE“ adja a legjobb bort. — Oltani, permetezni nem kell. Leírását ingyen küldöm meg bárkinek. Szőlőoltványok a legjobb fajokból olcsón kaphatók. A „DELAWARE“ gyökeres vessző ezenkénti ára 100 korona, simáé 50 korona. Szőlőoltványok ezre 140 korona. Ezerjő, Mézes, Kövidinka, Oportó, Burgundi, Chasselások és más nemes szőlőfajok.

Rendelésnél egyharmad előlegül küldendő.

Árjegyzék grátis.

Czim: **Szigyártó Nagy Mihály**
Felsőseged.

2097

Eladó vetőgépek,

(Alkalmi eladás!)

11, 13 és 15 sorosak

egészen ujan,

a legjobb gyárból eladók

magas engedménnyel!

Megtekinthetők: Kolozsvárt, Attila-utca 8. sz. a.

Bövebbet: lapunk kiadóhivatalában.

Kizárólag fajtiszta őszi szedésű tehát fagymentes, továbbá jégverés mentes anyagot ajánlok vételre!!!
Készlet gyökeres csak 120,000. Árjegyzék bárkinek kívánatra küldetik bérmentve! Sima készlet 3 millió

Kivonat MICHL ISTVÁN tata-tóvárosi immunis mintaszőlőtelepe árjegyzékéből:

A szőlőfaj neve	Gyökeres		Sima		A szőlőfaj neve	Gyökeres		Sima		A szőlőfaj neve	Gyökeres		Sima	
	száza	ezre	száza	ezre		száza	ezre	száza	ezre		száza	ezre	száza	ezre
	frt	frt	frt	frt		frt	frt	frt	frt		frt	frt	frt	frt
Borfaj:														
Overni hamvas . . . . . fehér			1.—	8.—	Merlott . . . . . fekete			—60	4.—	Muscat Hamburg . . . . . fekete			2.—	15.—
Budai Zöld . . . . . «			—60	5.—	Nagy Burgundi 2 éves «	2.20	20.—	—70	4.50	« Madersfield c. «			1.80	12.—
Burgundi . . . . . «			—80	5.50	Oportó . . . . . «			—70	5.—	Augustana . . . . . fehér			—	2.50
Erdei (f. bakar) . . . . . «			—80	5.50	Othello . . . . . «			—70	5.—	Calabriai . . . . . «			—	2.—
Erdélyi leányka . . . . . «			1.50	12.—	Vegyes borfaj 2 éves «	2.—	18.—	—60	3.50	Csaba gyöngye 10 drb. st. 250 frt,			20.—	100
Ezerjő . . . . . «			—50	4.50	Csemegefaj:					Damaskusi . . . . . «			2.—	15.—
Fehér Bogdányi dinka . . . . . «			—80	6.—	Chass. blanc croquant fehér			—80	5.—	Ezredéves emlék . . . . . «			3.—	20.—
Furmint . . . . . «			—60	5.—	« corneille blanc «			—1.20	8.—	Ferdinand Lesseps . . . . . «			2.—	15.—
Hárslevelű val. Hegyaljai «			—80	5.—	« Fontainebleau «			—1.20	8.—	Genauí óriás . . . . . «			1.50	10.—
Járdovány . . . . . «			—80	6.—	«-musc. Gama Drome «			—1.50	10.—	Kecskececs . . . . . «			1.50	8.—
Juhfark . . . . . «			—80	6.—	« musc. d'St. Fiacre «			—1.80	12.—	Kossuth Lajos . . . . . «			—	—
Mézes fehér 1 éves . . . . . «	2.—	18.—	—50	4.50	« de Nantes «			—1.80	12.—	Madeline angevine . . . . . «			1.—	6.50
Mirkovácsi . . . . . «			—1.20	8.—	« Napoleon . . . . . «			—2.—	12.—	« royal . . . . . «			—	—
Mustos Kadarka . . . . . «			—60	4.50	« Vibert . . . . . «			—1.50	10.—	Malaga . . . . . «			2.50	20.—
Olasz Rizling erős porbujtás «	2.50	20.—	—50	3.50	« Fontain. rouse v. piros			—1.80	12.—	Melinet (homok királya) «			2.—	15.—
Rajnai Rizling . . . . . «			—70	5.—	« « rouge s. «			—1.20	8.—	Passatutti . . . . . «			1.—	7.—
Rakk . . . . . «			—60	5.—	« Imperial rouge «			—1.50	10.—	Precoce de Malingre . . . . . «			—	—
Sárféher . . . . . «			—60	5.—	« Negropont «			—1.50	10.—	Szemendriai . . . . . «			1.80	10.—
Sauwignon . . . . . «			—70	5.—	« Ronsard vil. . . . . «			—1.80	12.—	Bronners szőlő vil. . . . . piros			1.80	10.—
Semillon . . . . . «			—70	5.—	« tokay angevine v. «			—1.80	12.—	Kecskececs söt. . . . . «			1.60	12.—
Szerémi zöld 1 éves . . . . . «			—60	5.—	« rousé croquant s. «			—80	6.—	Malaga rosea vil. . . . . «			2.50	20.—
Szlankamenka . . . . . «			—80	6.—	Muscat Alexander . . . . . fehér			—80	6.—	Malakoff Ossum söt. . . . . «			3.—	20.—
Zöld Sylváni 1 éves . . . . . «	2.—	18.—	—80	5.—	« Candina . . . . . «			—2.50	20.—	Rosa minna di Vacca . . . . . «			1.80	12.—
Bogdányi dinka . . . . . piros			—	—	« croquant . . . . . «			—1.80	12.—	Dodrelábi . . . . . fekete			1.20	8.—
Kövidinka . . . . . «			—60	5.—	« dr. Rob. Hogg . . . . . «			—2.20	15.—	Izabella . . . . . «			1.20	8.—
Szlankamenka . . . . . «			—1.60	10.—	« Esholata supp. . . . . «			—4.—	—	Malaga kék . . . . . «			2.—	15.—
Tramini . . . . . «			—1.50	12.—	« Lahnes Perfect . . . . . «			—5.—	—	Ökör szem . . . . . «			1.20	8.—
Veltelini . . . . . «			—60	5.—	« Lunel . . . . . «			—1.—	6.—	Olivette nouve . . . . . «			1.80	12.—
Vörös dinka . . . . . «			—	—	« Ottomel . . . . . «			—1.80	12.—	Trollingi . . . . . «			1.50	10.—
Alicante bouchet . . . . . fekete			—70	5.—	« Pansée . . . . . «			—2.50	20.—	Vegy. csem. exquisit fajok	5.—	35.—	2.—	15.—
Aramon . . . . . «	2.20	20.—	—1.—	8.—	« di Corail vil. piros			—1.50	10.—	« kiváló jó . . . . . «	4.—	25.—	1.50	10.—
Carbenet . . . . . «			—60	4.—	« frontignon rouge sötétpi			—1.80	12.—	« chasselas fajok . . . . . fekete	2.50	22.—	1.40	12.—
Kadarka nemes . . . . . «			—60	4.—						Rip. portalis 1. oszt. . . . . «			—	—

MEGJEGYZÉS. Mindazon küldeményeket, melyek a 60900. sz. miniszteri rendeletnek meg nem felelnek, kötelezem magam legott saját költségemen visszahozatni s a megrendelő által külfelott összeget megtéríteni. Fenti árak esomagolás nélkül értendők, melyért csupán saját kiadásom számítom fel. A vesszők fajtiszta, szőlőgyümölcsök, peronospora, oidium és jégverésmentesek, őszi szedősülők. Megrendeléshez előleget kérek. Telepem: Béc-ben Budapesten, Prágában, Szegeden, Párisban, Pozsonyban, Ostendében elsőrendű érmet és Ostendében még királyi kitüntetést „koronás arany érdemkoresztel“ nyert. Több ezer elismeréssel tanuskodik, többek közt állami, főhercegi és tenédek uradalmi telepekről is — a pontos és lelkiismeretes ki-
2127

